

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۱/۰۸

عبدالباري جهاني

خارجي دښمن

د نړۍ پر مخ به داسې اولسونه او هيوادونه نه وي چې خارجي دښمنان، يا لږترلږه رقيبان به نه لري. گاونډي هيوادونه، معمولاً، تر ټولو خطرناک دښمنان وي چې هر وخت وېره ورڅخه په کار وي او بايد چې ټولو اعمالو او دسيسو ته يې توجه وسي. البته يوازې خارجي دښمن نه دی چې د هيوادونو او اولسونو د پرمختگ، هوساينې، امنيت او په سوله کې ژوند کولو او نېکمرغه کېدلو مخه نيسي، بلکه داخلي نيمگړتياوي د هيوادونو په سرنوشت او راتلونکي کې ډېره مهمه او حتی ټاکونکې اغېزه لري.

زموږ منورينو او اکثریت ليکوالانو، له ډېرې پخوا زمانې راهيسې، عادت کړی دی چې د خپلو ټولو بدمرغيو پرېه پر خارجيانو اچوي. پخوا چې هر څه پېښ سوي دي مسول يې انگرېزان دي او نن چې هر څه پېښيري اصلي مسول يې پاکستان او د هغه هيواد د پوځي استخباراتي اداره يا آی ايس آی ده. په دې کې شک نسته چې دې دواړو له افغانانو او افغانستان سره دومره جفاوي کړي دي چې يو بشپړ کتاب ورباندې ليکل کيږي؛ مگر موږ يو ځل خپل کور ته دننه هم څه توجه کړي ده؟

انگريزانو د افغانستان د بې ثباته کولو او کمزوره کولو لپاره، د اته لسيمې پېړۍ په پای کې مستقيمي او غير مستقيمي لاس وھني پيل کړي او د هغوی همدغو مداخلو افغانستان د تل لپاره بدبخته کړ. مگر موږ دې حقيقت ته هم توجه کړي ده چې که د احمدشاه بابا لمسيانو د يوه بل پر ضد په جنگونو لاس پورې کړی نه وای او په داخلي جنگونو کې يې د هيواد خزانو او پوځ تباھ کړي نه وای او داسې جنرالان او مروڼه يې، چې د افغانستان راتلونکي به يې ټاکي، له منځه وړي نه وای او د دې جنگونو په نتيجه کې چا د تهران دربار او چا انگريزانو ته پناه وړي نه وای نو تهران او انگريز به څرنگه د افغانستان په داخل کې د لاس وھنو او بالاخره پر دې هيواد باندې د يرغلونو د کولو جرأت کړی وای. په برتانوي هند کې د انگريزانو گورنر جنرال لارډ اکلينډ، پر افغانستان باندې د يرغل کولو لپاره، د پلمې برابرولو په منظور، د ۱۸۳۸ کال د اکتوبر پر لومړۍ نېټه د سيملي اعلاميه صادره کړه، چې بنايي د انگريزانو په تاريخ کې به يوه له تر ټولو بېشرمانه او ظالمانه اعلاميو څخه وي، چې انگريز مورخين پخپله هم په شرميري. له دې څخه څه کم يو کال وروسته يې د ۱۸۳۹ کال په اوږدو کې پر بېدفاع افغانستان باندې، چې انگريزانو ته يې هيڅ ډول تاوان نه وو رسولی، له دريو خواوو يرغل پيل کړ. مگر په هغه يرغل کې خو له انگريزانو سره شاه شجاع او د افغانستان گڼ شمير قومي مشران ملگري ول.

پر افغانستان باندې د شوروي قواوو د ۱۹۷۹ کال د دسمبر د مياشتې په يرغل کې خو له هغوی سره د پرچم گوند او د خلقيانو د ځينو مشرانو مستقيم ملاتړ ملگري وو. د مجاهدينو ځينو مشرانو د خلقيانو او پرچميانو له قدرت څخه تقريباً اته کاله مخکې د پاکستان د آی ايس آی خدمت پيل کړی وو او تر اوسه پورې يې چوپړ کوي. که زموږ خپل افغانان، د ناروا گټو د ترلاسه کولو لپاره، خپل دين او وطن پلوري او له پاکستان څخه نيولي، تر روسيې، اېران، امريکا او سعودي عربستان، انگريز او د نړۍ له هر هيواد او موسسې څخه پيسې اخلي نو بيا موږ څرنگه ټوله پرېه پر خارجيانو، په تېره بيا پر پاکستان باندې اچوو. پاکستان او اېران خپلي ملي گټي لري او د خپلو گټو د ترلاسه کولو لپاره، زموږ په هيواد کې، هر ډول ناروا عمل کوي؛ مگر دا زمينه خو موږ ورته برابروو.

امريکايانو پر افغانستان باندې د يرغل او خپلو شومو پلانونو د عملي کولو لپاره (چې زه بايد په ډېر عجز ووايم چې سد مي نه په رسېږي) د هيواد له تر ټولو مفسدو عناصرو او جنايتکارانو څخه کار واخيست. هيواد او اولس يې، لاس ترلی، د غلو، قاتلانو او مسلکي جنايتکارانو په لاس ورکړ. مگر دا غله خو ټوله زموږ وطنداران دي. که افغانستان په نړۍ کې په اداري فساد کې لومړی مقام لري نو دا مفسدين خو موږ يو. د امريکا خارجه وزير جان کيري د افغانستان د اساسي قانون څخه په څرگنده سرغړونه، يو غيرقانوني دوه سړی حکومت جوړ کړ. هيچا پرې پورته نه کړ چې کاکا! دا غيرقانوني حکومت ولي راباندې تحميلوی. نه يوازې يې پرې پورته نه کړ بلکه ټول يې د ملي وحررت حکومت هم لا هم بولي. ډاکټر عبدالله خپلو موکليانو ته مسوول دی ځکه چې هغوی خو ده ته د اولسمشري لپاره رايه ورکړي وه. دا اجرائيه رياست خو د جان کيري نخره وه. اشرف غني خپلو موکليانو ته همدغه مسوليت لري. ځکه

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له موږ سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکې په خبر و لولئ

چې هغوی خو له ده سره د اجرائیه ریاست مقام نه وو منلی. دوی دواړه په گډه ملت ته مسوول دي چې د خپل اساسي قانون په خلاف یې، فقط د خپل خارجي بادر په امر، یوه غیر قانوني اداره، چې تر اوسه یې د وظایفو تفکیک پخپله دوی ته هم نه دی معلوم، منخته راوړې ده. د هیواد تش په نامه او مفسد پارلمان ټول هیواد ته مسوول دی چې ولي یې یوه ورځ دا مسله راپورته نه کړه. که دا ستونزه ومنو نو دا خو مور افغانانو او زموږ مشرانو پیدا کړي ده او که یې غیرتي ده نو دا خو مور کوو.

په کال کې د شپږو میلیارډو ډالرو په اندازه کوکنار، چې د امریکایانو له برکته یې، هر کال په تولید کې په سلو کې له پنځه لسو څخه تر پنځه ویشو پورې زیاتوالی راغلی دی، او په نړۍ کې یې زموږ د هیواد حیثیت ته مرګانې صدمه رسولې ده، څوک کړي؟ او د چا په خاوره کې کرل کېږي. د ځان مرګو او طالبانو لپاره به مدرسې د پاکستان په خاوره کې وي؛ مګر طالب او ملا دواړه زموږ د وطن خلک دي او دا ځان مرګي حملې زموږ خپل بچي کوي. که دا ټول مور یو نو بیا له پاکستان څخه ولي کیله کوو. پاکستان خو له خدایه غواړي چې زموږ وطن ترقیامته بې ثباته او دوی ته محتاج وي. که مور دونه بې وسه یو چې نه حکومت له بې قانونیو او اداري فساد څخه را ګرځولای سو، نه خپل اولسونه د شجاعی او فکورې د خپل سرو ملېشو له تېریو څخه ژغورلای سو، نه خپل د اولس خلک له مدرسو او ځان مرګو حملو څخه منع کولای سو نو زموږ دي خدای وزله وکړي. په دې توګه ګواکي مور هیڅ آینده نه لرو.

نن ګورو چې طالب له پاکستانه وسله اخلي، سبا د خپل عقیدوي دینمن ابران څخه، چې دواړه یوه بل ته کافر وایي، وسلې او پیسې اخلي. امریکایان په هر څه خبر دي، ډېر څه یې له لاسه کېږي مګر یا هیڅ نه وایي او یا ډېر لږ څه وایي. ټول شواهد ښيي چې یوه لویه بین المللي دسیسه روانه ده خو مور لاس تر زني ورته ناست یو او ټول کمال مو دا دی چې هر سهار له خوبه را پاڅیږو د پاکستان پر ضد د یوه مضمون د لیکلو په فکر کې یو او چې کله مو ولیکي نو فکر کوو چې ډېره لویه کار نامه مو کړې ده. ټول په دې خوشاله دي چې نن وي که سبا وي پاکستان تجزیه کېږي او مور به، که خدای کول، چرچې کوو. دا درک هم نه دی معلوم چې کله او که چېرې، زموږ له آرزو سره سم، پاکستان تجزیه هم سي نو مور ته به یې څومره ګټه ورسېږي.

کلونه کېږي چې په افغانستان کې یوه لویه غمیزه روانه ده. په افغانستان کې تر اوسني حالت لوی ملي بحران تر دغه وخته پورې نه وو راغلی؛ البته تر دې سختې هم سته او مور به دعاکوو چې خدای دي زموږ مظلوم خلک تر دې له سخت حالت څخه وساتي. کلونه کېږي چې، د دې ملي بحران د ختمولو لپاره، چې ټول سترګه ور منورین یې ویني، د هر لیکوال او منور څخه د یوه ملي حرکت او ملي یووالي رغونه اورو. یو نر پیدا نه سو چې یو پروګرام یې مخي ته اچولی او په ریشتیا یې یو ملی بیرغ پورته کړی وي. د هر اتحاد او حرکت شاته یوه دسیسه روانه وي او اتحاد لا جوړ سوی نه وي چې بېرته په خپله مخه ولاړ سي. په دې کې شک نسته چې د دې ریشتینو یا خیالي اتحادونو په رنګولو او بېخونده کولو کې به د خارجي دښمنانو لاس وي، مګر نو مور ولي دومره بې ارادې او ساده ګان یو چې د خپلو اولسونو د دردونو د دوا کولو لپاره یو حرکت منخته راوړلای نه سو. طبیعي خبره ده چې زموږ خارجي دښمنان به د دغه راز حرکتونو بریالیتوب نه غواړي؛ نو بیا زموږ کمال څه سو. زه د هیڅ ډول معجزې تمه نه لرم؛ تش مي له خپلو وطندارانو څخه هیله دا ده چې یو لږ څه ریالیستي فکر وکړي. تش د پاکستان او آی ایس آی په غندلو، چې یقین لرم اوس یې نو د ټولو غوږونه له اورېدلو سترې سوي دي، اکتفا ونه کړي او که د چا له نظر سره مخالفت ښکاره کوي نو لږترلږه په سره سینه جواب ورکړي. دلته ټول وطنداران دي او هر یو درد لري؛ ګوندي یوه ورځ یو څه تر را ووزي. و السلام.